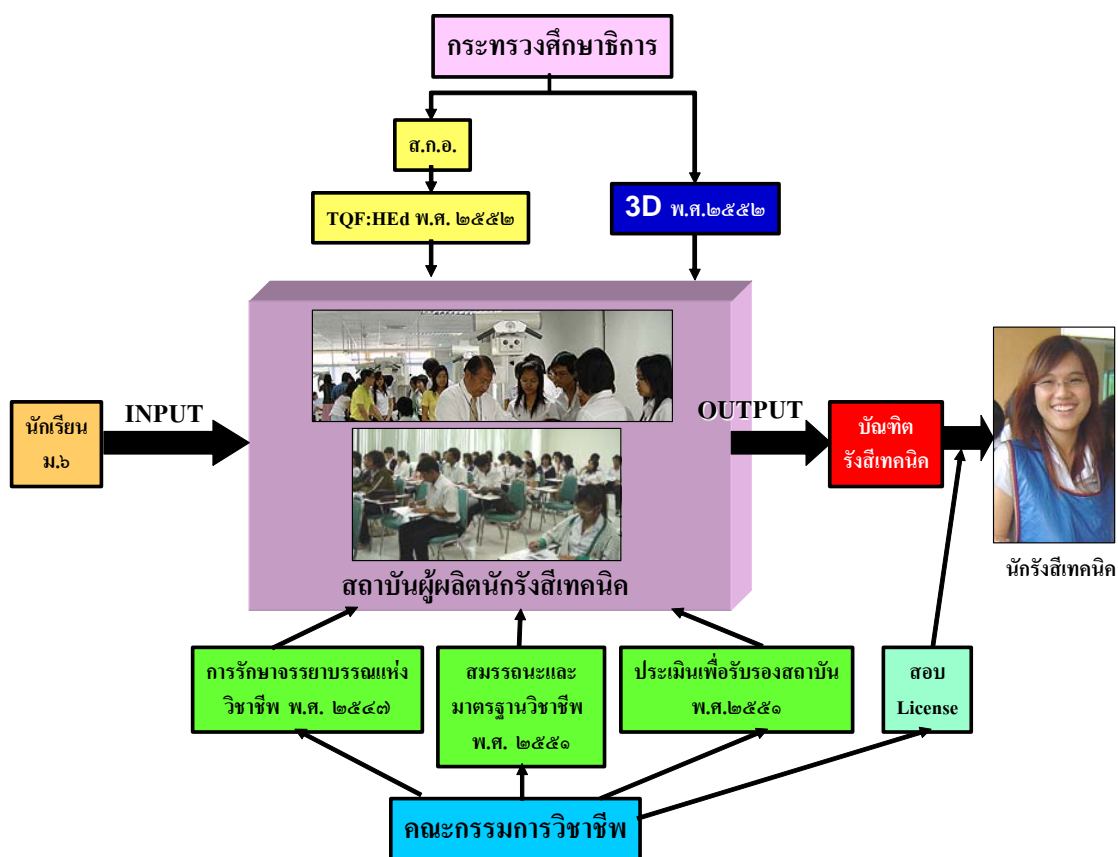

ก้าวผ่านภาวะคุกคามที่ถาโถม (๒๖ พ.ย. ๒๕๕๒)

(เขียนขึ้นเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันครับ)

ที่ผ่านมา จะเห็นว่า มีเรื่องดีๆเกี่ยวกับการทำให้วิชาชีพรังสีเทคนิค มีมาตรฐานและคุณภาพแน่นปึกขึ้นตลอดเวลา อาทิ มีการประกาศใช้มาตรฐานวิชาชีพรังสีเทคนิคอย่างเป็นทางการ หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้จรรยาบรรณวิชาชีพมาก่อนหน้านี้แล้ว มีการประกาศให้สถาบันผู้ผลิตนักรังสีเทคนิคทุกแห่ง ต้องขอรับการประเมินสถาบันโดย ก.ช. โดยไม่มีข้อยกเว้น ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการก็ประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือ TQF:HEd

<http://gotoknow.org/blog/radspark/316409>

ผมมองในฐานะสถาบันผู้ผลิต เหมือนถูกบีบจากด้านบนด้วยกระทรวงศึกษาธิการ และด้านล่างด้วยคณะกรรมการวิชาชีพ เป็นภาวะคุกคามที่เรานิ่งๆไม่ได้ ในส่วนตัวที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตรังสีเทคนิค ได้ใช้ภาวะคุกคามนี้เป็นโอกาสปรับตัว ทำความเข้าใจกับคณาจารย์ ปรับวิธีการทำงาน ปรับระบบกลไก ให้มีความชัดเจน โปร่งใสตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความยุติธรรมและชอบธรรม ขณะเดียวกันก็ไม่ลืมเรื่องความสุขครับ คือทำงานให้สนุกและมีความสุขกับการทำงาน

๑. ภาวะคุกคามจาก ก.ช. ต่อสถาบันผู้ผลิตนักรังสีเทคนิค

การขอให้ ก.ช. รับรองสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชารังสีเทคนิคเป็นภาวะคุกคามที่มีเงื่อนไขชัดเจน หากสถาบันใดไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่เกินปลายปี 2553 ผลที่เกิดขึ้นชัดเจนคือ บัณฑิตที่จบจาก สถาบันนั้น ก็เป็นบัณฑิตเพียงแค่มียุคลักษณะตามที่กระทรวงศึกษาธิการหรือ ส.ก.อ. กำหนด แต่ขาดคุณสมบัติที่จะ ไปสมัครสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะ ดังนั้น เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วบัณฑิตเหล่านั้นจะสามารถประกอบ วิชาชีพรังสีเทคนิคได้ใหม่ ในความเห็นของผมก็ว่าจะไม่ได้ แต่ต้องทำงานภายใต้การกำกับดูแลของผู้มีใบประกอบ โรคศิลปะหรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม คือเป็น**บัณฑิตรังสีเทคนิคที่ไม่เต็ม** หรือเป็น**แบบหมาทางคว้น** ภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือของสถาบันผู้ผลิตนั้นๆก็จะค่อยๆลดลงไป ในที่สุดก็อาจจะถึงขนาดที่ว่าไม่มีนักเรียนสมัครเข้ามาเรียน เหตุเพราะจบแล้วเป็นบัณฑิตแบบหมาทางคว้นนั่นเอง

ขอแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันหน่อยนะครับ คือในส่วนของการเตรียมตัวเพื่อขอให้ ก.ช. รับรองสถาบันนั้น ภาควิชา รังสีเทคนิค คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ผมรับผิดชอบอยู่ในฐานะหัวหน้าภาควิชา ได้ฟอร์ม คณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งตั้งแต่ต้นปี 2552 เรียกว่า **คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพภาควิชารังสีเทคนิค** ประกอบด้วย คณะกรรมการ 11 คน แทบจะหมดภาควิชาแล้วครับ มี รศ.พญ.วรรณดา ศรีวิฑูรย์ เป็นประธาน คณะกรรมการชุดนี้ มี หน้าที่ที่สำคัญมากคือ วางนโยบายแนวทางการดำเนินงานและแผนงาน ดำเนินงานในเรื่องการพัฒนาคุณภาพและ การจัดการความรู้ของภาควิชารังสีเทคนิค ให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ให้สามารถรองรับการประเมินจากระบบ การประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

มหาวิทยาลัยมหิดลมีการตรวจเยี่ยมหน่วยงานทุกปี โดยใช้มาตรฐานคุณภาพที่เราขามหิดลรู้จักกันว่า MUQD เป็นระบบการประเมินภายใน ระบบนี้ทำให้ภาควิชารังสีเทคนิค ได้พัฒนาระบบและกลไกขึ้นมาชัดเจนขึ้นมาก มีการ วางแผนงานและติดตามประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในหลายกิจกรรม ส่วนการประเมินภายนอกโดย ก.ช. นั้นก็เป็นอันหนึ่งที่ภาควิชารังสีเทคนิคต้องดำเนินการ ผลลัพธ์จะออกมาอย่างไรนั้นผมไม่หวัง เพราะผมมั่นใจใน ทีมงานครับ

นี่แหละครับที่บอกไว้ในตอนแรกว่า เป็นเรื่องดีๆที่เกิดขึ้น ดีสำหรับวิชาชีพรังสีเทคนิค ดีสำหรับประชาชนครับ และดีกับเราที่ทำงานครับ เพราะผมเห็นทีมงานทำงานนี้อย่างสนุกและมีความสุขที่ได้ทำงานนี้ครับ

๒. ภาวะคุกคามจาก TQF

สถาบันผู้ผลิตนักรังสีเทคนิคทุกแห่ง เผชิญภาวะคุกคามเหมือนกันหมด ด้านล่าง ก.ช. ดันขึ้นมา ขณะที่ด้านบน TQF จากกระทรวงศึกษาธิการตกลงมา เกิดแรงอัดเป็นทวีคูณ ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว อย่างนี้เบนใหม่ครับ???

TQF หรือ TQF:Hed ย่อมาจาก Thai Qualifications Framework for Higher Education หรือเรียกว่า กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของไทย หมายความว่า เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ ประเทศ โดยที่กรอบนี้มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (learning outcomes) ของนักศึกษาในแต่ละ ระดับ (ประกาศใน**ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง หน้า ๑๗ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒)

TQF ส่งผลกระทบต่อสถาบันผู้ผลิตทุกแห่ง ทุกสาขา รวมทั้งสาขาวิชาเทคนิค ในหลายประการ เช่น รายละเอียด ของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร เป็นต้น ทั้งหมดนี้สถาบันผู้ผลิต

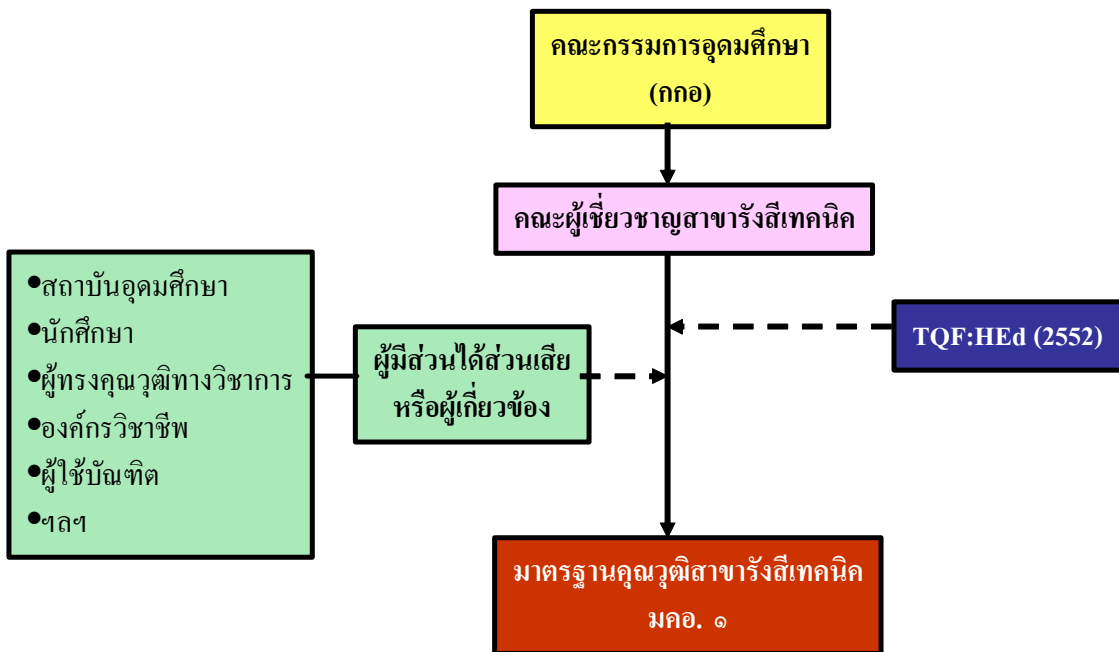
ต้องจัดทำใหม่ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐาน

มองในภาพใหญ่ ทำให้นึกถึง **มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขารังสีเทคนิคของไทย** (ใน TQF เรียกว่า **มคอ. ๑**) ว่าควรมีการกำหนดขึ้นให้ชัดเจนหรือไม่ในเวลาอันสมควรไม่ควรเกินปี ๒๕๕๕ โดยอาจใช้เวที RT Consortium ที่มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกปีเป็นตัวจักร และประสานแจ้งกระทรวงศึกษาธิการให้รับทราบว่า เราจะใช้เครือข่ายนี้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขารังสีเทคนิคของไทย ซึ่งอาจของบประมาณจาก กระทรวงเพื่อดำเนินการเรื่องนี้ได้ครับ เมื่อมาตรฐานฯจัดทำเสร็จ กระทรวงฯจะได้ประกาศใช้ เพื่อที่สถาบันผู้ผลิตจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

นอกจากภาวะคุกคามที่กล่าวมาทั้งหมด ยังมีอย่างอื่นที่กระทบเข้ามาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัย รวมความแล้ว มีสิ่งต่างๆเกิดขึ้นมากมาย จนอาจทำให้ชาวเราที่อยู่ในสถาบันผู้ผลิตหลายคน ออกอาการมีน สมัยเป็นนักศึกษาจะมีคู่มือนักศึกษาเพื่อช่วยนักศึกษาในเรื่องต่างๆ ก็เลยทำให้นึกถึง **“คู่มืออาจารย์”** ว่า น่าจะมีบ้างเพื่อลดอาการมีน สำหรับภาควิชารังสีเทคนิคหิดลได้จัดทำคู่มืออาจารย์ขึ้น เพื่อให้อาจารย์ได้ใช้ศึกษาให้เกิดแนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน

การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขารังสีเทคนิคระดับปริญญาตรี

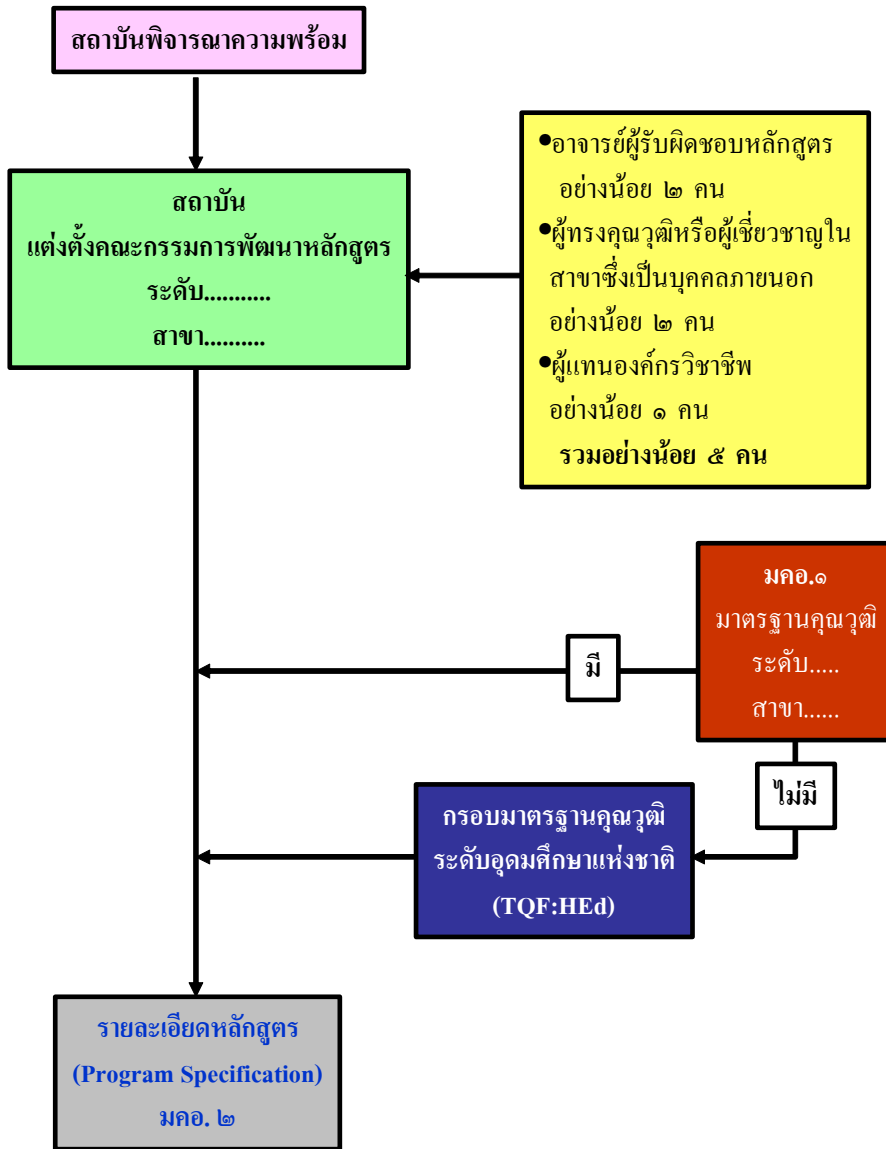
(มคอ.๑)

เอกสารอ้างอิง : ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

การจัดทำรายละเอียดหลักสูตรรังสีเทคนิคในระยะแรก

(มคอ.๒)

เอกสารอ้างอิง : ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

-ร่าง-

แผนการพัฒนา “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขารังสีเทคนิค”

TQF-RT (มคอ. ๑)

กิจกรรม/โครงการ	ดัชนีชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ระยะเวลา												หมายเหตุ		
			พ.ศ. 2553				พ.ศ. 2554				พ.ศ. 2555						
			3	6	9	12	3	6	9	12	3	6	9	12			
๑)ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจาก พรบ.การศึกษา/มาตรฐานการศึกษา TQF/ มาตรฐานวิชาชีพรังสีเทคนิค		ทุกสถาบันการศึกษา	→														
๒)สร้างทีมและระดมสมองทีม TQF-RT	-คณะกรรมการ TQF-RT หรือ RT-consortium -จำนวนครั้งการประชุม -ร่าง TQF-RT	ผู้แทนทุกสถาบัน		→													ต้องการงบประมาณ
๓)ประชุมสัมมนาวิพากษ์ TQF-RT	-จำนวนครั้ง -จำนวนคนเข้าสัมมนา -ผลการประเมิน ความสำเร็จ	-คณะกรรมการ TQF-RT หรือ RT consortium -อาจารย์ทุกสถาบัน -ผู้ทรงคุณวุฒิ -ผู้มีส่วนได้เสีย		→													ต้องการงบประมาณ
๔)รับฟังความคิดเห็น Public Hearing	-จำนวนผู้ให้ความเห็น	คณะกรรมการ TQF-RT				→											ผ่านเว็บไซต์ฯ
๕)ปรับแก้ ร่าง TQF-RT และกระทรวง ประกาศใช้	-TQF-RT สมบูรณ์	-คณะกรรมการ TQF-RT หรือ RT Consortium -กระทรวงศึกษาฯ						→									
๖)สถาบันปรับปรุงหลักสูตร	-สกอ.รับรองหลักสูตร	สถาบัน							→								
๗)สถาบันดำเนินการขอการรับรองจาก ก.ช.	-ก.ช. รับรองสถาบัน	สถาบัน													→		ต้องการงบประมาณ

โดยความร่วมมือกันของสถาบันผู้ผลิตบัณฑิตรังสีเทคนิคในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ได้แก่ มหิดล เชียงใหม่ นครสวรรค์ รามคำแหง ขอนแก่น สงขลานครินทร์ และจุฬาฯ

๓. ภาวะคุกคามแบบ 3 ดี

ตามนโยบายรัฐบาลชุดนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ให้สถานศึกษาทุกแห่งทุกระดับเป็น "สถานศึกษา 3ดี (3D)" โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2552 สถานศึกษาได้รับทราบนโยบายนี้เป็นทางการประมาณกลางเดือนกันยายน 2552 การดำเนินการตามนโยบายนี้จึงจำเป็นต้อง delay ออกไปอีกเทอม น่าจะไปเริ่มเดินเครื่องเต็มตัวก็ภาคที่ 1 ปีการศึกษา 2553

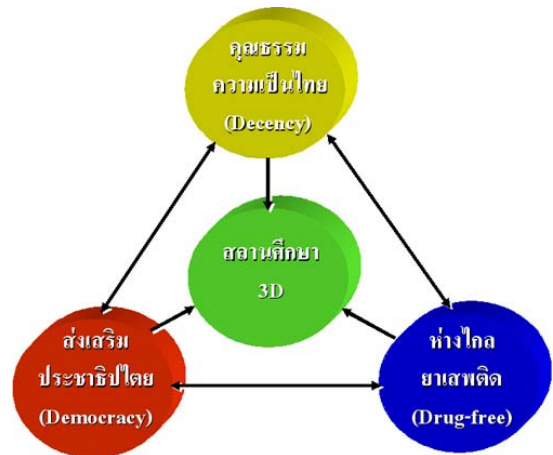
3D คืออะไร??? (อ่านรายละเอียดแบบเต็มๆ [click](#))

สถานศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี 3 ด้าน หรือ 3ดี หรือ 3D ได้แก่

ด้านประชาธิปไตย (Democracy) ให้มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ สรีรธา และเชื่อมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง

ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงามรู้ผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต

ด้านภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug - Free) ให้รู้จักหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด

นี่แหละครับที่เป็นภาวะคุกคามที่เห็นชัดเจนอีกตัวหนึ่ง ที่มาจากกระทรวงศึกษาธิการ นอกเหนือจาก TQF และกระทบสถานศึกษาหรือสถาบันผู้ผลิตนักรังสีเทคนิค กระทบถึงอาจารย์ที่จะต้องนำ "3ดี" สู่ภาคความเป็นจริงให้ได้ เพราะนโยบายนี้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการด้วย ก้อย่างที่ปรับทุกซ์ไปแล้วครับว่า เราคงนั่งๆ ไม่ได้ และก็ขอใช้โอกาสนี้มีภาวะคุกคามนี้เปลี่ยนให้เป็นพลังสามัคคีของทีมงาน ที่จะร่วมกันฟันฝ่าไปได้ครับ

และทั้งหมดนี้น่าจะเป็นหัวข้อเรื่องที่เราน่าจะพูดคุยกันใน RT Consortium ครั้งที่ 4 ที่ขอนแก่นครับ